

Prædiken til Langfredag

De romerske gladiatorer var ofte slaver, der blev sendt i arenaen for at kæmpe imod løver. Fra skildringerne af disse kampe, husker jeg særlig en sætning, som beskrev det som indtraf, når løven fik overtaget: - da fornædredes publikum dybt ved synet! Hvilken beskrivelse! Man fornemmer, hvordan publikum havde det. Og beskrivelsen har jeg taget med her, fordi den bedre end nogen anden beskrivelse jeg kender, passer på den sindelagsstemning, som dukker op, når jeg hører lidelseshistorien. Jeg slår blikket ned og bliver stille. Jeg fornædres dybt over den grusomme og den nedværdigende behandling, som menneskene bød Guds egen søn! Han ville os intet ondt, tværtimod, han bar vidnesbyrd om Guds omsorg for os, menneskeslægten til gavn og glæde.

Isoleret set er der intet glædeligt budskab i Jesu død. Men når evangeliet høres i dets sammenhæng, så bliver det klart, at Jesu død er en helt uundværlig del af det glædelige budskab. Det hænger sammen med, at Jesus, på sin krop og med sit liv, havde til opgave at gennemspille frelseshistorien for øjnene af denne verdens befolkning. Han var banebryder for frelseshistorien, så den kunne få gyldighed for os alle. I hans liv skulle vi se vores egen skæbne i den frelseshistoriske orden. Den som lyder: i kummerlighed og elendighed fødes et menneske, for siden at opstå som et Guds barn i herlighed. Det er den frelseshistoriske orden. Og derfor er det egentlig underligt, at vi begræder hans død. For døden er vel en naturlig forudsætning for den efterfølgende opstandelse, som er frelseshistoriens mål.

Men når vi fornædres ved hans lidelse og død, så skyldes vel en bedrøvelse over, at frelseshistoriens mørkeste afsnit var lagt i hænderne på os mennesker. Det var menneskene som nægtede at godtage Jesu guddommelighed, og drabet på ham vakte ikke mere opsigt, end det var tilfældet, når man kastede en slave for en løve. Uden guddommeligheden, var han blot en af de mange.

Eftersom det var Guds vilje, at Jesus skulle gennemspille den frelseshistoriske orden, så må det vel betyde at Gud - i en eller anden forstand - holdt for jødernes øjne, så Jesu guddommelighed forblev skjult for dem. Gud må have holdt for deres øjne, dækket for deres øjne, så de ikke så guddommeligheden, for i modsat fald, burde Jesu underfulde gerninger have sagt dem, at der var noget ekstramundant på færde. Selv i Det gamle Testamente havde profeten Esajas bebudet jøderne, at der var noget guddommeligt over denne mand. Han skulle bære menneskets synder, skrev Esajas. Og det var en jødisk grundopfattelse, at én alene kan bære menneskets synder, nemlig Gud. Efter min mening, rummer jødernes bibel mange foregribelser af Jesu dobbelte natur, det som samtidig er en menneskelig og en guddommelig natur. Men jøderne blev gjort blinde for Jesu guddommelighed, fordi det var Guds hensigt, at Jesus skulle dø som et led i tilvejebringelsen af den frelseshistoriske orden.

Så, paradoksalt nok, var det altså i sidste ende menneskeheden til gavn, at jøderne overså Jesu guddommelige natur. For kun på grund af Jesu død og opstandelse, kunne også menneskene siden opstå og blive Guds børn i herlighed. Langfredags budskab fornædres os i dag. Men budskabet er nødvendigt, fordi det er et led i den ophøjelse, som Gud har skænket os.

Mens alt dette udspandt sig i en tid fjernt fra vor, så kender vi et nyere eksempel på, at der blev set bort fra Jesu guddommelighed. Men dette nyere eksempel tjente ikke, som det forrige, menneskeheden til gavn. Tværtimod. Det var en katastrofe for kristendommen!

Midt i 1800-tallet udkom der i Frankrig en bog, som skabte ravage i et omfang, som får tidsskriftet Charlie Hebdo til at synes det rene ingenting ved siden af. Det var Ernest Renans "Jesu liv". Man har sagt, at selv i dag er Renans bog den største hindring for enhver dyberegående religiøs opbygning i Frankrig. Man sagde, at bogen satte den franske kirkeindsats tilbage i tiden med flere hundrede år. Man åbnede Renans bog med interesse - men lukkede den med intens skuffelse. Alle, der bar præstedragt, kæmpede imod Renan. Bogen var et forsøg på at fordampe enhver guddommelighed ud af Jesu liv. Tilbage, mente Renan, ville da stå den ægte uforfalskede historie om Jesus. Hvis der i evangeliet stod følgende: "Jesus kom gående og så en syg mand,

Jesus rakte hånden ud og helbredte ham, og Jesus gik videre derfra”, så fordampede Renan det mirakuløse og guddommelige bort og fandt, at historien om Jesus lød sådan: ” Jesus kom gående, så en syg mand, og gik videre”.

Den franske kulturelite jubledede. Nu var det slut med den guddommelige styring af verden, for Jesus var og blev et almindeligt menneske som alle vi andre. Kristendommen blev reduceret til livshistorien om et almindeligt menneske, og værre end det mente de kristne, for Jesus blev endda fremstillet som et usympatisk menneske. Han så en syg mand og gik blot videre. Han stoppede end ikke op!

Bogen var en katastrofe for kristendommen i Frankrig. Den var et eksempel på, hvor katastrofalt det er, når man ser bort fra det guddommelige i Jesus. Den franske kulturelite har nu som tidligere, givet en ordentlig bredside til religionerne. For kristendommens vedkommende endte det med en usympatisk og intetsigende historie, da miraklet og guddommeligheden blev fordampet bort fra Jesu liv.

Derfor er det en vigtig grundsætning i kristendommen, at Gud har åbenbaret sig i Jesus Kristus. Jesu liv - miraklerne, helbedelserne og opstandelsen - vidner om den guddommelighed, som Gud har nedlagt i ham. Det ville være en mærkelig ting at sige, at vi nok tror på Gud, men ikke på Jesus - for vores eneste viden om Gud, stammer jo fra Jesus.

Så længe Jesus er centrum i vores gudstjeneste og vores kirkeliv, så vil vi opleve sammenhæng og meningsfuldhed i de ting, vi foretager os i vores folkekirke. Selvfølgelig skal vi have mulighed for at vægte tingene forskelligt og at afprøve nyt, men hele tiden være varsomme med, at Jesu guddommelighed ikke fortoner sig, for så risikerer vi at stå tilbage med noget, som er tomt og intetsigende.

Du tog vor skyld og bar vor skam

Vor salighed est du alene.

Prædiken er skrevet af Adam Boas, sognepræst i Haarby, 2017